

Alkohol, tobak och rökfri miljö

Nyhetsbrev nr 3 - 2020

Länssstyrelsen
Västra Götaland

| | Skicka vidare

Ny förordning om tillfälligt förbud mot servering av alkoholdrycker

20 november 2020 – 28 februari 2021 gäller förbud mot alkoholservering kl. 22:00-11:00. Syftet är att förhindra smittspridning av Covid-19. Länssstyrelsen gör samma bedömning som Folkhälsomyndigheten att serveringsstället ska hållas stängt i en timme innan man öppnar för alkoholfri verksamhet. Man kan då även servera folköl, om man har anmält det.

Reglerna finns i [Förordning \(2020:956\) om tillfälligt förbud mot servering av alkohol](#)

Folkhälsomyndigheten har publicerat [Allmänna råd om servering av mat, lättdryck och folköl efter serveringstidens utgång \(HSLF-FS 2020:79\)](#).

Ändring i föreskrifterna och allmänna råden om kontrollköp

Nu är föreskrifterna om ändring i föreskrifterna och allmänna råden om kontrollköp av alkohol och tobak (HSLF-FS 2020:49) publicerade. De tre huvudsakliga ändringarna som gjorts är

- Elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare har förts in.
- Det allmänna rådet som handlade om återköp av kontrollköpta varor har tagits bort.
- Språkliga ändringar har gjorts för att författningen ska bli mer lättläst.

Förutom ändringarna är föreskrifterna ett omtryck av FoHMFS 2015:1 och de återfinns därför i sin helhet i [ändringsföreskriften \(2020:49\)](#).

Ändring i föreskrifterna om kunskapsprov

Folkhälsomyndigheten har även publicerat föreskrifter om ändring i Folkhälsomyndighetens föreskrifter (FoHMFS 2014:7) om kunskapsprov. [Ändringsföreskrifter \(HSLF-FS 2020:77\)](#).

De nya föreskrifterna innehåller även allmänna råd om kunskapsprov.

Nya domar från förvaltningsdomstolarna

Nedanstående domar av intresse har kommit från förvaltningsdomstolarna under 2020. Inriktningen på domarna är alkoholservering och tobaksförsäljning.

Domstol Datum Målnr Rättsområde Nyckelord - Beskriving

FR Växjö 200706 1541-20 Alkohol Butikslokal - Serveringsytan kunde inte utsträckas till att också gälla en butikslokal utan att serveringsytan tydligt avgränsades ifrån butiksytor.

KR Göteborg 200616 1609-20 Alkohol Återkallelse, ekonomisk lämplighet - Ett bolag fick sitt tillstånd återkallat till följd av ekonomiska brister. Fråga om bolaget övertygande visat vilja och förmåga att rätta bristerna.

KR Stockholm 201016 1707-20 Tobak Lämplighet, karenstid brott - Även om tobaksförsäljning är en socialt ansvarsfull uppgift kan inte fullt lika stränga krav ställas på personlig lämplighet som vid serveringstillstånd. 2 år och 5 månader efter ett våldtäktsförsök som genererat 8 månaders fängelse ansågs vara tillräckligt lång karens och sökande ansågs lämplig.

KR Göteborg 200114 2210-18 Tobak Marknadsföring - Ett bolag fick inte marknadsföra tobak på tv-skärmar eller hålla tobaksvaror exponerade så att de var synliga utifrån

KR Sundsvall 200420 2755-19 Alkohol Lämplighet, Brottslighet - En person som dömts för köp av sexuell tjänst ansågs inte vara olämplig att ha tillstånd. Vikt lades vid lågt straffvärde (50 dagsböter), att brottet var enstaka händelse och att det inte hade koppling till rörelsen. Dessutom hade sökande sedan tidigare tillstånd som skötts utan anmärkning.

KR Jönköping 200428 3384-19 Alkohol Ungdomar, idrott, alkohol på arena - Det fanns inte skäl att avslå en ansökan om serveringstillstånd på en arena med hänvisning till 8:17 AL. Däremot fanns skäl att göra vissa begränsningar i tillståndet.

KR Jönköping 200124 3669-19 Alkohol Sekretess - Att en uppgift förekommer i en dom och hos domstolen är offentlig hindrar inte att uppgiften kan vara sekretessbelagd när domen kommer till kommunen.

FR Falun 200922 383-20 Tobak Tobaksautomat - Ett bolag nekades tillstånd för försäljning av tobak ifrån automat eftersom att kraven på egenkontroll ej ansågs uppfyllda

KR Göteborg 201022 4292-19 Alkohol Delegationsförbud - Det är inte möjligt att delegera återkallelse av serveringstillstånd till en nämnds arbetsutskott.

KR Stockholm 201014 4412-20 Tobak Sekretess - Polisens yttrande ansågs omfattas av sekretess enl 30:20 OSL

FR Linköping 200806 5205-20 Alkohol Dispositions rätt, medgivande till servering - Att en hyresvärd ändrat sig och inte längre vill tillåta alkoholservering i en lokal innebar inte att tillståndet skulle återkallas eftersom det inte av avtalet framgår att hyresvärden ensidigt får göra ändringar.

KR Sundsvall 200311 524-20 Tobak Yttrande ifrån polisen - Det finns behov av att hämta yttrande ifrån polisen i tobaksärenden. Polisen måste, när person anses olämplig, motivera och ange på vilken grund person ansetts olämplig. Utan sådana grunder är ärendet inte tillräckligt utrett.

KR Göteborg 200505 7031-19 Tobak Lämplighet, franchisavtal - Sökande ansågs inte behöva lämna franchisavtal i samband med ansökan. HFD har meddelat prövningstillstånd och ska pröva frågan.

FR Göteborg 201123 9001-20 Tobak Tobaksautomat - Ett bolag nekades tillstånd för försäljning av tobak ifrån automat eftersom att kraven på egenkontroll ej ansågs uppfyllda

KR Stockholm 200526 9447-19 Alkohol Återkallelse, ändrade ägare - En person som ostridigt var olämplig lämnade tillståndsbolag efter nämndens påpekande. Han ansågs emellertid ha ekonomiskt intresse kvar i verksamheten och tillståndet återkallades.

Vägledning och tillsynsprotokoll för tillsyn av rökförbud på skolgårdar

Folkhälsomyndigheten har tagit fram en [vägledning](#) för tillsyn av rökförbud på skolgårdar och motsvarande områden utomhus vid förskolor och fritidshem. Vägledningen är relativt omfattande och innehåller information om regler, produkter, sanktioner med mera.

Folkhälsomyndigheten har även tagit fram ett [tillsynsprotokoll](#) för tillsyn av skolgårdar.

Angående hemleveranser av alkoholdrycker (s.k. mikroatering)

Under hösten har frågan om så kallad mikroatering blivit aktuell genom att ett flertal kommuner i Sverige har börjat tillåta detta vilket har medfört kritik från berörd länsstyrelse mot en kommun. Upplägget består i att tillståndshavaren kör hem mat och alkoholdryck till konsumenten och därefter lämnar bostaden. Enligt Länsstyrelsen Västra Götalands bedömning utgör detta upplägg detaljhandel med alkoholdrycker vilket är otillåtet (se 5 kap. 2 § alkohollagen). Alternativt kan upplägget under vissa förutsättningar utgöra servering men uppfyller då typiskt sett inte kraven som ställs på servering i form av catering.

Inskickande av beslut enligt LTLP

En kommun som har fattat beslut i ett ärende enligt lag om tobak och liknande produkter (LTLP) ska skicka en kopia av beslutet till Folkhälsomyndigheten, Polismyndigheten och den länsstyrelse som berörs av beslutet (7 kap. 20 § 2 st. LTLP). Länsstyrelsens uppfattning är att detta innebär att det enbart är beslutet (utdrag ur nämndens protokoll eller motsvarande) som ska skickas till nämnda myndigheter. Detta innebär att det dokument som brukar benämnas tjänsteskrivelse och som innehåller beslutets motivering, sakomständigheter, tillämpliga regler m.m. inte ska skickas till nämnda myndigheter. Observera att detta innebär en ändring jämfört med vad länsstyrelsen tidigare meddelat. Orsaken till att tjänsteskrivelsen inte ska skickas till nämnda myndigheter är dels lagtextens formulering, dels att fråga har uppkommit om det finns ett sekretesskydd för känsliga uppgifter i tjänsteskrivelsen, ifall någon begär ut denna från länsstyrelsen.

Vidare har Folkhälsomyndigheten bitt länsstyrelsen att påminna er kommuner om vikten av att skicka in beslut fattade enligt LTLP till Folkhälsomyndigheten. Använd mejladressen tillstand_tobak@folkhalsomyndigheten.se och skicka endast ett beslut per mejl.

Manual för att kommunicera om rökfria miljöer

Folkhälsomyndigheten har tagit fram en [manual](#) som kan användas för den kommun som vill genomföra en lokal informationskampanj om rökfria miljöer. Materialet innehåller information och tips samt en verktygslåda där man kan välja stödmaterial efter behov och möjligheter.

Skyltar och klistermärken

Länsstyrelsen har ett lager av plastskyltar och klistermärken. När det gäller rökförbudet finns texten **Rökning förbjuden** kvar i lager. Vi har dessutom klistermärken som upplyser om **18-årsgräns** vid köp av tobak respektive tobak och folköl. Du beställer skyltar och klistermärken genom att mejla till oss på länsstyrelsen.

Länsstyrelsens verksamhet under 2020

2020 blev för oss alla ett år som inte liknade något annat. Vi på länsstyrelsen tvingades under våren ställa in flera av de träffar vi hade tänkt ha tillsammans med er. Under hösten har vi istället haft dessa i digital form på Skype. Under året har vi haft handläggartreffar om alkohol och rökfria miljöer, ett erfarenhetsutbyte om tobak, en grundutbildning om alkohol och tobak samt en rättsfallsgenomgång.

Mycket av länsstyrelsens tid går åt till att svara på frågor från er kommuner. Under året har vi fått frågor om bland annat företagsrekonstruktion och konkurser, provsmakning, distanshandel, spårbarhet, karaktäristisk smak, tobaksfritt snus, heat not burn produkter, tobaksautomater, marknadsföring liksom återkommande frågor om PBI, lämplighet, ansökan och anmälan, sanktioner, beslut med mera. Ni är alltid välkomna att vända er till oss med era frågor!

Vi har också samverkat med övriga länsstyrelser och Folkhälsomyndigheten, både i form av löpande kontakter och nätverksmöten. Under året har en rad frågor diskuterats. Spårbarhet och säkerhetsmärkning var en stor fråga. Även frågor kopplade till Covid-19 har förstås diskuterats. Dessutom har länsstyrelserna varit en samtalspartner i arbetet med att ta fram nya föreskrifter, allmänna råd och vägledningar. Vi har också svarat på en remiss om ny punktskatt på övrig tobak.

Länsstyrelsen har under året även genomfört tillsyn av ett antal kommuner i Västra Götaland. Under våren hann vi besöka Ulricehamn och Strömstad, därefter hade vi digitala möten med Lilla Edet och Alingsås. Under hösten har vi gjort tillsyn av Vänersborg, Uddevalla och Trollhättan. Vårt samlade intryck från årets tillsyn är att kommunerna i länet bedriver en väl fungerande alkohol- och tobakstillsyn. Tack för ert arbete under 2020!

Länsstyrelsens evenemang 2021

När det gäller evenemang som länsstyrelsen anordnar under 2021 kommer vi att återkomma med information om detta när vår verksamhetsplan är beslutad. Det vi redan nu kan säga är att vårens evenemang enbart kommer att äga rum i digital form. Sett till helåret 2021 är vår ambition att erbjuda 1-2 aktiviteter för varje inriktning alkohol, tobak och rökfria miljöer. Därutöver tillkommer evenemang som anordnas av andra aktörer som vi ska försöka ordna möjlighet att delta på.

Länsstyrelsens uppdrag består i att genom tillsyn, råd och stöd samt samverkan bidra till en väl fungerande tillsyn över alkohol, tobak, e-cigarettor och rökfria miljöer i Västra Götaland.

Anna Anttila Gustafsson, tillsynshandläggare,
anna.anttila.gustafsson@lansstyrelsen.se, 010-224 45 22

Carl Hagberg, tillsynshandläggare, carl.hagberg@lansstyrelsen.se, 010-224 46 05

Pierre Melkersson, tillsynshandläggare, pierre.melkersson@lansstyrelsen.se, 010-224 48 35

Om nyhetsbrevet

Alkohol, tobak, e-cigg & rökfri miljö är ett nyhetsbrev för dig som arbetar med alkohollagen, tobakslagen och lagen om elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare och lyfter sådant som är aktuellt på området.

Länsstyrelsen Västra Götalands län
403 40 Göteborg | 010-224 40 00 | vastragotaland@lansstyrelsen.se

Har du fått detta mail vidarebefordrat?
[Starta en egen prenumeration här.](#)

[Så hanterar vi dina personuppgifter](#)
[Avregistrera prenumeration](#)

Följ oss i sociala media

Dela detta utskick

